

1958

Úvod

Rok 1958 je v našej obci prvým družstevným rokom, kedy všetci súkromne hospodáriaci roľníci, koncom minulého roka, začali hospodáriť spoločne a v tomto roku dosiahli spoločné výsledky svojej práce.

Správa obce

Na čele obce je Miestny národný výbor, ktorý sa stará o dobrý chod života v obci. Členovia rady a MNV sú tí, ktorí boli zvolení minulý rok. Nik z nich nebol odvolaný. Členovia rady MNV zasadajú dvakrát za mesiac a riešia problémy týkajúce sa obce. Naša obec súťažila s Kľačanmi a v súťaži získala prvenstvo. Obecné príjmy činili vyše 100 %. Boli i výdavky na školstvo, osvetu a poľnohospodárstvo.

Politický život

Vedúcu úlohu v obci má KS, ktorá má dve odbočky- dedinskú a závodnú organizáciu. Členovia strany sa zapájajú do rôznych akcií, ktoré v obci prebiehajú. Sú tu aj iné masové organizácie, ktoré sa tiež zapájajú do politickej práce v obci. Je to hlavne organizácia ČSM, v ktorej sa združuje mládež a zúčastňuje sa na rôznych kultúrnych podujatiach.

Rastlinná výroba

Naša obec je prevažne poľnohospodárska. Leží v Nitrianskej nížine, preto je pôda veľmi úrodná. Urodia sa tu všetky poľnohospodárske plodiny ba i tabak, ktorý sa pestuje na poliach ŠM, no najmä kukurica a cukrová repa, ktorá sa odváža do cukrovaru v Seredi na výrobu nášho bieleho zlata. Teda aj naša obec nemálo prispieva k výrobe cukru v Nitrianskej nížine. Priemyselné závody nemohli u nás vzniknúť, pretože našej obci je dané viac bohatstva, ktoré náš družstevník vyťaží zo zeme ako z nerastných surovín. No napriek tomu, je tu malý závod, ktorý bol zriadený ešte pred 2. svetovou vojnou, súkromným staviteľom Jurajom Bocianom, na ručnú výrobu tehál. Dnes, už ako národný podnik, na strojovú výrobu. Každoročne v našej tehelni plnia plán nad 100 %. Pracujú tu robotníci z Alekšíniec a zo susedných obcí, z Rišňoviec a Lukáčoviec. Pôda je rozdelená na tri sektory: ŠM- 855 ha, JRD- 595 ha, súkromný- 88 ha.

Úroda

Tohto roku práce na poliach sa robia spoločne, tiež za pomoci patronátnych závodov. Úroda bola dobrá (najmä repa a slivky). Leto bolo mierne a jeseň neprešla bez dažďov, ba ani do konca decembra sa zima neukázala.

Živočíšna výroba

V našej obci je rozšírený družstevný chov domácich zvierat. Na Žombochu je veľký kravin a ošipáreň a v hájičku je hydinárska farma. Najlepší chov rožného statku je na ŠM Lahne, kde je dojivosť asi 4000 l mlieka na jednu kravu ročne. Dostali za to od p. prezidenta Antonína Novotného vyznamenanie (Rad práce). V majeri Krvavé šenky je veľká ošipáreň a slepačiareň. V obci je tiež rozšírené včelárstvo, ba viacerí včelári odoberajú časopis Včelár, ktorým si nadobúdajú odborné vedomosti.

Kultúra a šport

O kultúrne podujatia sa zaslúžili: Osvetová izba, učitelia, ČSM a žiaci tunajšej školy. Zima už akosi so sebou prináša zaužívaný fakt, že na našich dedinách kultúrna činnosť sa darí najlepšie teraz. Veď je to celkom prirodzené, lebo v zime je dlhý večer! V lete zas robota a iné starosti zaberú čas. To neznamena, že by naši občania nemali porozumenie pre kultúrne potreby v lete. Nie! Prirodzený tok života nášho ľudu nie je umele tvorený, ale vyplýva z prirodzených potrieb a záujmov a ostatné sa mu musí podriaďovať. Tak je to aj s kultúrnou činnosťou. V zime je teda najlepší čas, ako pre kultúrnych pracovníkov, tak aj pre vďačných občanov. Je len prirodzené, že najmohutnejšiu kultúrnu činnosť prejavili ČSM, KSS a škola. Nech to boli prednášky, oslavy atď. Zvlášť oslavy Februárového víťazstva, 1. máj, 9. máj, 28. október, 7. november. Najmä naša najmladšia generácia- pionieri a žiaci tunajšej školy, svojim programom prispeli k oslave týchto dní. Pri ŠM sa utvoril hudobný krúžok pod názvom „Súbor závodného klubu ROH,“ ktorý na pretekoch v Topoľčiankach obsadil 2. miesto. Tiež dievčatá, Gabriela Búšová a Oľga Valková, v speve s týmto súborom vyhrali 1. cenu v Topoľčiankach.

V osvetovej miestnosti MNV je zriadená knižnica s televízorom, ktorá pomáha kultúrne vzdelávať náš ľud. Obecnú knižnicu vedie učiteľka Jolana Malá, ale len málo občanov si vie uvedomiť, aké duševné bohatstvo sa nachádza v knihách, pretože ju navštevuje málo dospelých. Televízor je sprístupnený širokej verejnosti a pre žiakov je zriadené plánované televízne pozeralie, pri ktorom majú dozor učitelia.

V obci tohto roku boli odohrané dve divadelné hry, ktoré zahrali členovia ČSM s učiteľmi. Boli to tieto divadelné hry: „Sedliacka láska,“ ktorá sa hrala dvakrát a „Posledný muž.“ Tiež žiaci tunajšej školy zahrali detské divadlo „Marcipánová chalúpka,“ s privítaním deda Mráza, ktorý ich obdaril darčekom.

Školstvo

Škola je v našej obci osemročná, s najvyšším počtom žiakov. Nakoľko pomery dovoľovali, učitelia pracovali neúnavne mimoškolsky. Okrem vykonávania mnohých funkcií sa pracovalo na poli divadelnom, v krúžkoch s mládežou, v Hospodárskej škole atď. Učiteľský bol nasledovný:

Jozef Malý- riaditeľ OSŠ

Viktor Ryšavý- zástupca riaditeľa

Soňa Pekařová

Mária Vykopálová

Mária Krajčovičová

Jarmila Valancová

Eva Múčková

Emília Fačkovcová

Anton Daniš

Ľudovít Paulovič

Väčšina žiakov pracuje v PO. Každé dva týždne majú pioniersku schôdzku. PO má tiež mandolínový krúžok, ktorý vedie učiteľ Anton Daniš. Usporiadali už niekoľko vystúpení a na okresnej súťaži obsadili druhé miesto. Tiež spestrujú každú oslavu. Škola sa zúčastnila na niekoľkých brigádach v ŠM a JRD. Peniaze z brigád sa použili na zakúpenie pomôcok do dielne.

Sociálne pomery a zdravotníctvo

V našej obci je postarané starých ľudí. Pre matky a kojencov je zriadená lekárska poradňa, navštevovaná každý týždeň obvodným lekárom. Najbližšia nemocnica je v Nitre, kde sa možno rýchle dostať pohotovostnou službou ÚNZ. Pohotovostná služba je tiež v Hlohovci. Veľa ľudí z našej obce bolo v tomto roku v kúpeľoch. Kúpeľnú liečbu financuje ROH. V obci sa narodilo tento rok 36 detí a zomrelo 14 ľudí.

Výstavba obce

Verejné budovy neboli v obci postavené, ale sa previedla renovácia MNV, Materskej škôlky a Jednoty. Rodinných domov sa postavilo 9. V JRD postavili veľké družstevné maštale a ošiparne na Žombochu. Tiež majer Lahne vyzerá ako malé mestečko. Postavili sa tu rodinné domky, ktoré dal postaviť štát. Všetko je tu elektrifikované a v každom dome je zriadený vodovod, čo nie je ani v obci. Je tu zriadená aj jednotriedna škola, učiteľom je Július Valo. Od 5. triedy chodia títo žiaci do tunajšej školy, čo je veľmi ďaleko a odzrkadľuje sa to i na prospechu žiakov. Životná úroveň obyvateľov obce sa celkovo zvyšuje. Dôkazom toho sú mnohé pekné stavby rodinných domov, moderne vybavené byty, tiež využívanie všetkých elektrických spotrebičov, najmä práčok, elektrických a plynových sporákov, rádii a televízorov.

Šport

Už v škole sa venuje veľká pozornosť telesnej výchove, najmä gymnastike a nácviku spartakiády. No v obci okrem organizácie Sokol, niet žiadnych športových organizácií. Členovia Sokola hrajú futbal nielen doma, ale i v susedných obciach. Vedúcim tejto organizácie je Fabian Gudába.

Živelné pohromy

V obci sa nevyskytli za uplynulý rok žiadne veľké živelné pohromy. Veľmi sa rozšíril v celej obci Priateľník americký a Mandalinka zemiaková. Škody spôsobené týmito parazitmi boli značné, veľa stromov v obci bolo priam zožraných. Ľudia sa proti týmto škodcom chránili rôznymi chemikáliami - postrekom a prachom, ktoré dodalo MNV. Mandalinka bola zbieraná všetkými občanmi, najmä školskou mládežou.

Život v našej obci pokročil, teda i tento rok, čo značne umožnilo i naše zriadenie. Sme si vedomí tejto starostlivosti, ktorú nám poskytuje naše zriadenie, preto svojou prácou snažíme sa to odplácať.

Záznamy za bežný rok od 1. januára do 31. decembra previedla

11. februára 1959

Emília Fačkovcová

kronikárka